EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 7.6.2011
SEK(2011) 826 endelig

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sveriges nationale reformprogram for 2011

med Rådets udtalelse

om Sveriges opdaterede konvergensprogram for 2011-2014

{SEK(2011) 735 endelig}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Sveriges nationale reformprogram for 2011

med Rådets udtalelse

om Sveriges opdaterede konvergensprogram for 2011-2014

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker[1], særlig artikel 9, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen[2],

som henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som har hørt Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Den 26. marts 2010 godkendte Det Europæiske Råd Europa-Kommissionens forslag til en ny strategi for vækst og beskæftigelse, Europa 2020, baseret på en øget samordning af de økonomiske politikker, som vil fokusere på nøgleområder, hvor der skal gøres en særlig indsats for at øge EU's potentiale for bæredygtig vækst og konkurrenceevne.

(2) Den 13. juli 2010 vedtog Rådet en henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker (2010-2014), og den 21. oktober 2010 vedtog Rådet en afgørelse om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker[3], som tilsammen udgør de "integrerede retningslinjer". Medlemsstaterne blev opfordret til at tage de integrerede retningslinjer i betragtning i deres nationale økonomiske politik og beskæftigelsespolitik.

---

1 EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.
2 EUT C … af … , s… .
3 Opretholdt for 2011 ved Rådets afgørelse 2011/308/EU af 19. maj 2011.

(3) Den 12. januar 2011 vedtog Kommissionen den første årlige vækstundersøgelse, som markerer starten på en ny cyklus med økonomisk styring i EU og det første europæiske halvår med forudgående og integreret politisk samordning, som er forankret i Europa 2020-strategien.

(4) Den 25. marts 2011 tilsluttede Det Europæiske Råd sig prioriteterne for finanspolitisk konsolidering og strukturreformer (i overensstemmelse med Rådets konklusioner af 15. februar og 7. marts 2011 og i forlængelse af Kommissionens årlige vækstundersøgelse). Det understregede behovet for at prioritere genopretning af sunde budgetter og finanspolitisk holdbarhed, nedbringelse af ledigheden ved hjælp af arbejdsmarkedsreformer og nye bestræbelser på at øge væksten. Det opfordrede medlemsstaterne til at omsætte disse prioriteter til konkrete foranstaltninger, der skal medtages i deres stabilitets- eller konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer.

(5) Den 29. april 2011 afleverede Sverige sit opdaterede konvergensprogram for perioden 2011-2014 og sit nationale reformprogram for 2011. Disse programmer er blevet vurderet sammen.

(6) Før den økonomiske krise i 2008 og 2009 oplevede den svenske økonomi i over ti år en stærk vækst drevet både af den indenlandske efterspørgsel og nettoeksporten. Sveriges økonomi er eksportorienteret med en omfattende finanssektor, og derfor blev den hårdt ramt af det voldsomme fald i den udenlandske efterspørgsel og lammelsen af de finansielle markeder i 2008, hvilket fik BNP til at falde med 5,1 % i 2009 og arbejdsløsheden til at stige fra ca. 6 % til over 9 %. Takket være den gunstige udgangsposition uden større behov for justeringer i husholdningerne, banksektoren og den offentlige sektor samt et passende monetær- og finanspolitisk udspil blev recessionen ret kortvarig og berørte hovedsagelig den eksportorienterede fremstillingssektor. Efterhånden som der igen kom gang i verdenshandelen, oplevede den svenske økonomi et meget kraftigt og bredt opsving med en realvækst i BNP på 5,5 % i 2010. På grund af den samlede virkning af automatiske stabilisatorer og diskretionære foranstaltninger udviklede den offentlige saldo sig fra et overskud på 3,7 % af BNP i 2007 til et underskud på 0,9 % i 2009, inden den igen kom i balance i 2010.

(7) På baggrund af vurderingen af det opdaterede konvergensprogram i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 er Rådet af den opfattelse, at det makroøkonomiske scenario, der danner grundlag for de budgetmæssige fremskrivninger, i det store hele er plausibelt, undtagen for 2012, hvor det er for optimistisk. Budgetstrategien som skitseret i det opdaterede konvergensprogram er fyldestgørende, idet den vil være en medvirkende årsag til, at Sverige kan nå sin mellemfristede målsætning om et budgetoverskud på 1 % af BNP over et konjunkturforløb. Dette ville give en vis margin, så risikoen for, at referenceværdien på 3 % af BNP overskrides i en eventuel fremtidig nedgang, reduceres. Ifølge programmet forventes det offentlige overskud at vokse fra 0,6 % af BNP i 2011 til 3,7 % af BNP i 2014, der er det sidste år, som programmet dækker. En sådan forbedring må forventes at komme fra en forventet stærk økonomisk vækst, eftersom programmet ikke indeholder nogen konsolideringsindsats i de pågældende år. Risiciene for budgetmålene forekommer i det store hele afbalancerede. Eftersom de anslåede indtægter i programmet er noget forsigtige for 2011, kan budgetresultaterne vise sig at blive lidt bedre i år, mens visse nedgangsrisici i forbindelse med budgetfremskrivningen fra 2012 og frem hænger

sammen med gunstige makroøkonomiske antagelser. Den svenske finanslov for 2011 indeholder yderligere ekspansive finanspolitiske foranstaltninger (bl.a. femte trin af skattelettelserne for lønmodtagere, yderligere forhøjelse af indkomstskattegrænsen, lavere moms på restaurationsydelser og lavere skat på pensioner), som ifølge regeringen vil kunne blive gennemført fra 2012 og frem, hvis der er tilstrækkeligt skattemæssigt råderum til det, og derfor er der risiko for, at der opstår en procyklisk finanspolitisk situation. På baggrund af befolkningsprognoserne er det vigtigt, at Sverige fortsætter med at opfylde de mellemfristede målsætninger.

(8) Den nuværende situation på bolig- og realkreditmarkedet er en kilde til potentiel ustabilitet. Efter et kortvarigt og meget begrænset fald i boligpriserne i Sverige, da finanskrisen var på sit højeste, noteres der – i modsætning til i andre lande – igen samme kraftigt opadgående tendens, som har kendetegnet markedet siden anden halvdel af 1990'erne, og boligpriserne er nu rekordhøje. Den kraftige stigning i boligpriserne er gået hånd i hånd med husholdningernes voksende gæld, som i midten af 2010 udgjorde ca. 170 % af den disponible indkomst, hvilket er historisk højt. Endvidere er en stor del af realkreditgælden til variabel rente og med begrænset afdrag. Dette gør de svenske husholdninger særdeles sårbare over for rentestigninger eller fald i beskæftigelsen. En justering af boligmarkedet kan få negative virkninger for den makroøkonomiske stabilitet, ved at husholdningerne skærer ned på forbruget, så det er i tråd med deres budgetter, og ved at øge de svenske bankers finansieringsomkostninger.

(9) Med hensyn til det svenske arbejdsmarked står tredjelandsborgere og unge relativt svagt i forhold til EU-gennemsnittet. Det er vigtigt at forbedre sådanne borgers arbejdsmarkedssituation for at øge den samlede beskæftigelse og udbuddet af arbejdskraft på lang sigt, så den demografiske udfordring, der ligger i en aldrende befolkning, kan tages op. Den svenske regering er for øjeblikket ved at gennemføre en række reformer for at forbedre beskæftigelsessituationen for begge grupper såsom øgede midler til vejledning, praktikpladser, erhvervsuddannelse for voksne, vejledning om lærlingeuddannelse, målrettede løntilskud og strømlinede svenskkurser. Ifølge de nyeste statistikker er der klart tegn på, at det svenske arbejdsmarked er i generel bedring, undtagen for udenlandskfødte kvinder.

(10) Kommissionen har vurderet konvergensprogrammet og det nationale reformprogram[4]. Den har ikke blot taget hensyn til deres relevans for en holdbar finanspolitik og socioøkonomisk politik i Sverige, men også til, i hvor høj grad de er i overensstemmelse med EU's regler og retningslinjer, da der er behov for at styrke den samlede økonomiske styring i EU, ved at EU yder bidrag til kommende nationale beslutninger. Den vurderer, at programmerne i tilstrækkelig grad tager de største udfordringer, som Sverige står overfor, op. Regeringens finanspolitiske strategi for fortsat at opfylde de mellemfristede målsætninger er fyldestgørende, men Sverige må dog være påpasselige fra 2012 og frem, så finanspolitikken ikke bliver for løs i perioder med god vækst. Der bør foretages en vurdering af risikoen for makroøkonomisk uligevægt, bl.a. den risiko, som de stigende boligpriser og husholdningernes gæld medfører. Endvidere bør sårbare gruppers erhvervsfrekvens overvåges og øges, især for så vidt angår unge og udenlandskfødte kvinder.

[4] SEK(2011) 735.

(11) På baggrund af denne vurdering har Rådet undersøgt 2011-opdateringen af Sveriges konvergensprogram, og Rådets udtalelse[5] afspejles især i henstillingens nr. 1). Under hensyntagen til Det Europæiske Råds konklusioner af 25. marts 2011 har Rådet gennemgået Sveriges nationale reformprogram,

HENSTILLER, at Sverige træffer foranstaltninger i perioden 2011-2012 med henblik på følgende:

1) Der bør føres en finanspolitik, som sikrer, at den mellemfristede målsætning fortsat opfyldes, og at det undgås, at der opstår en procyklisk finanspolitisk situation under det igangværende økonomiske opsving.

2) Der bør træffes forebyggende foranstaltninger for at imødegå de makroøkonomiske risici, der er forbundet med de stigende boligpriser og husholdningernes voksende gæld, bl.a. foranstaltninger til reform af realkreditsystemet, huslejelovgivning, ejendomsbeskatning og byggetilladelser.

3) Erhvervsfrekvensen for unge og andre sårbare grupper bør overvåges og øges.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne
Formand

[5] Jf. artikel 9, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.